

404/2262

התנועה הפוסטלית
הספרית

בול רש"י - 12.3.1989

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

חוסר אמצעים. רשות הדואר וכל יתר הגורמים רואים חשיבות רבה בהצלחת התאחדותנו, לשבור התנגדות מדינות מסוימות ולהתקבל לאיגרון האירופי, הן מבחינת עתיד הבולאות הישראלית והן כהישג מדיני. סוכם בפגישה דלעיל, כי בתמיכת רשות הדואר תהיה נציגות ישראל בוועידת היסוד של הפדרציה האירופית שתתקיים בסופיה, במאי 1989, במסגרת התערוכה העולמית 89 BULGARIA הנציגות תשתתף אחר-כך גם בקונגרס הפיפ, בנעילת התערוכה, בה יציגו גם מספר אספנים מישראל.

מוזיאון פוסטלי בתל-אביב

בתערוכת "תל-אביב 83" הנחנו אבן-פינה לבנין מוזיאון לתולדות הדואר. בחוסר תקציב לא הוקם הבניין, אולם התוכנית לא נשכחה וכמה אנשים טובים, בראשם מר **משה כהן**, מנהל השירות הבולאי לשעבר, המשיכו לטרוח ללא לאות למציאת מקורות מימון לא שיגרתיים להגשמת המוזיאון. עתה מתחילה התכנית לקרום עור וגידים ורשות הדואר אף הגיעה לאחרונה להסכם עם עיריית תל-אביב ומוזיאון הארץ בדבר הקמת המוזיאון הפוסטלי. הובטח בפגישה עם המנכ"ל ומלוויו כי נציגי ההתאחדות ישתתפו בהנהלה המקצועית של המוזיאון, החל משלבי ההקמה. בוועדת ההיגוי מטעם ההתאחדות ישתתפו הא' נסטויטר, בראילן וד"ר שמעוני.

נסקרו רק חלק מהעניינים שסוכמו ע"י נשיאות ההתאחדות והועד הפועל, העומדים לפני ביצוע ועוברים בירושה מכובדת להנהלה הבאה של ההתאחדות.

נשיא ההתאחדות, ה. סינק, מעניק את סיכת החבר בהתאחדות למנכ"ל רשות הדואר, יצחק קאול.

הכנס השני של בולאי ישראל – כנס היובל ומלאות 40 שנה להוצאת כתב-העת הבולאי הראשון של ההתאחדות כבר מאחרינו. אירועים אלה עוררו ענין רב בקרב בולאינו וההשתתפות בכנס עלתה על כל המשוער.

התוצאה הרעיונית היתה פחות מוצלחת. לא שמענו בכנס הצעות שיהיה בהן כדי להזיז קדימה את הבולאות הישראלית, גם במישור אירגוני. יחד עם זה הקדיש הועד הפועל ישיבה אחת ללימוד הבעיות שהועלו בכנס והפקת הלקחים ובישיבתו הקרובה נשוב לדון בנושא. יתכן וזה ימצא מקום גם בדיוני האסיפה הכללית השנתית שתתקיים במועדון התל-אביבי ביום 14 בפברואר 1989. המזכירות שלחה כבר ההזמנות לאסיפה על כל הפרטים הדרושים לפי תקנון ההתאחדות ועל העמותות והחוגים החברים בהתאחדות להתכונן כראות.

הכנס היה מוצלח ביותר מבחינת השיתוף הפורה בין ההתאחדות ורשות הדואר והשירות הבולאי. שימש במה רחבה וחופשית לרב-שיח שהתנהל בין מנכ"ל רשות הדואר, מנהל השירות הבולאי ומנהל אגף התפעול בדאר, לבין המון המשתתפים בכנס. הערכה זו קיבלה בטויו הולם ברשימת הסיכומים שהועברה להתאחדות מטעם רשות הדואר. אולם נשיאות ההתאחדות לא נחה על זרי הדפנה וזמן קצר אחרי הכנס יזמה ישיבת עבודה עם מר יצחק קאול מנכ"ל הרשות ומר ינון ביילין מנכ"ב, בהשתתפות עוזר המנכ"ל וחשב הרשות. גם הפעם התקבלו הצעות הנשיאות באהדה רבה, בגין הפעילות לשנה שהתחילה זה עתה והתכניות לשנים הבאות, כאחד. מקצתם של סיכומי הישיבה משתקפים בהמשך.

FEPA – הפדרציה האירופית של התאחדויות בולאיות

החברות המלאה של ישראל באיגרון אזורי זה היתה לעובדה קיימת. האיגרון האירופי כדוגמת האיגרונים האזוריים-הפנאמריקאי והאפרי-אסיאתי, הוא חלק מהאיגרון העולמי, FIP. ישראל התקבלה בישיבה המכינה של האיגרון, שהיתה בספטמבר 1988, בתערוכה העולמית PRAGA 88 והדבר אושר בפרוטוקול הישיבה שהעבר אלינו. ישראל הזמנה גם לישיבת האיגרון שהתקיימה בבודפסט בדצמבר 1988, ישיבה בה לא היינו מיוצגים מפאת

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly • Israel Philatelic Federation

בטאון התאחדות בולאי ישראל

EDITOR: ARIE LYNN
REDACTION:
Dr. A. LEIBU, Dr. Z. SHIMONI, Y. TSACHOR
TEL-AVIV, P.O.B. 21224, 61211

232 (1-2)

העורך: אריה לין
המערכת: ד"ר א. ליבו, ד"ר צ. שמעוני, י. צחור
ת.ד. 21224, ת"א מיקוד: 61211
טבת-שבט תשמ"ט

בטור אחד

בתוכן

- 2 בהתאחדות
- 3 בטור אחד
- 4 חדשות הבולאות בישראל
- 5 הישגי החקלאות - 3 בולים
- 6 ארכיאולוגיה בירושלים
- 7 סידרה עכשוית - 2257.5 ש"ח
- 8 דפי מזכרת לחג המולד
- 9 ותיקים מספרים
- 10 תערוכות
- 11 מיון דואר "מינהלת העם"
- 12-13 מכתבי יהודים בבולגריה
באר-שבע, ראש פינה ורחובות -
- 14 בדרום אפריקה
- 15 דני קיי והאחים מרקס - בגמביה
- 16 אהרון קלוג בבולי פרס נובל
- 17 ליל הבדולח בשובל אוסטרי
- 18 מעטפה בלתי שיקרתית מ-1948
- 19 דואר יונים
- 20 בספרות בולאית
- 21 מכתבים למערכת
- 22 מכאן ומשם
- 23 מעוניינים בחליפין

האספה הכללית - בפברואר 1989

הועד הפועל של ההתאחדות קבע את האספה הכללית של נציגי העמותות בהתאחדות ל-14.2.89.

האספה תתקיים בתל-אביב, במועדון העמותה התל-אביבית ברח' הס' 16. פרטים ימסרו לעמותות ע"י מזכירות ההתאחדות.

מאחורנו שני מפעלים בולאיים שהתקיימו בסיומה של שנת 1988 ובודאי ייזכרו לטובה - כנס הבולאים השנתי שמקבל תהודה חיובית יותר ויותר וכאן המקום להביע הערכה לצוות שעמד מאחורי המפעל ובמיוחד מזכיר ההתאחדות, לביא בלאו, שהשקיע מאמץ מיוחד להצלחת הכנס.

בהישגי הבולאות בשנת 1988 זכורה גם תערוכת "עצמאות 40" ואם נוסיף לכך גם את השתתפותנו בתערוכת "פראגה 88" שהתקיימה בבירת צ'כוסלובקיה, ופיתוח היחסים עם מדינות במזרח אירופה - ניתן לסכם את השנה שחלפה ב"ישר-כח" להתאחדות.

* *

בבולאות העולם בולטת המגמה של יתר דגש על נושאים כמו "תולדות הדואר" (פוסטאל הסטורי), יודאיקה ונושאים לאומיים ספציפיים למדינות השונות וזאת כמובן, בלי להמעיט מערכם של האוספים המסורתיים הקלאסיים.

בריחת הנוער מן הבולאות והאוטומטיזציה, העשויה להדחיק את הבולאות, ממשיכים להעסיק אותנו, ממש כמו את עמיתנו בחו"ל.

המבצעים הבולאיים של השרותים הבולאיים למיניהם, כיסו, בשנה שחלפה את מירב האירועים הגדולים, כמו האולימפיאדה בסיאול, פרס נובל, דיסני וולרד, תערוכות בולים עולמיות, 200 לאוסטרליה וכמובן יום הולדתה של מלכת בריטניה וכמובן נושאים כמו שנת שאגאל, טיצ'אן וכו'.

לבולאי ישראל נאחל מכאן שנה טובה ולעמיתינו בחו"ל - **HAPPY NEW YEAR**.

אריה לין

תוכנית ההנפקות לשנת 1989/90

יולי 1989 – גליון מזכרת – 200 שנה למהפכה הצרפתית (לכבוד תערוכת "פילקספרנס").
"איקוגרדה 89" – הכנס הבין-לאומי של מעצבים גרפיים (1). ברוזים (4).

– מועדים התש"ן – מיגזרות
נייר (3). והדרת פני זקן (1). הרב אלקלעי (1).

נובמבר 1989 – גליון מזכרת – ברוזים (תערוכת בולים "אקספו 89" בושינגטון).
מאה שנה ליסוד ועד הלשון העברית (1) קונטרס בולי ברכות – באהבה, מזל טוב, להתראות (3) יום הבול (1).

פברואר 1990 – מיעוטים – צ'רסקים, בדווים (2) מאה שנה לרחובות (1).

בשרות הבולאי הושלמה תוכנית הנפקות בולים לשנת 1989/90 ועל-פי התוכנית יופיעו בין אפריל 1989 לפברואר 1990 כ-27 בולים, שני גליונות מזכרת וקונטרס אחד.

ברשימה כלולים גם שלושה בולים מן המניין, המשך לסידרת ארכיאולוגיה בירושלים.
להלן רשימת הבולים (בסוגריים מס' הבולים):

אפריל 1989 – יום הזכרון תשמ"ט – אנדרטת חללי חיל האוויר (1). ארכיאולוגיה בירושלים – כותרת הרודיאנית (1). יוניצף – הקרן לילדים מטעם האו"ם (1).

יוני 1989 – המכביה ה-13 (3). משה זמורה – הנשיא הראשון של בית המשפט העליון (1). ארכיאולוגיה בירושלים – כותרת מוסלמית וצלבנית (2).

סידרת בולי תירות שתופעה ב"12.3.89 – הצייר: א. א. שוורץ

תערוכה בין-לאומית אזורית יס-תיכונית בשנת 1993

כידוע, מתוכננת תערוכה עולמית בישראל, בשנת 1998, לרגל 50 למדינה, בחסות הפ"פ

קטלוג השרות הבולאי – במארס 1989

בקרב צפוי קטלוג חדש של השרות הבולאי, מהדורת 1989 ובו כל הבולים והחומר הבולאי שהופיע מטעם השרות הבולאי. הקטלוג יופיע בהוצאת "כרטא" ויהיה בהפצת השרות הבולאי ובתי מסחר לספרים. הקטלוג יהיה דו-לשוני כשבמרכז העמוד צילומי הבולים.

שינויים בחותמות דואר בתל-אביב

ב. פיקסלר וי נכטיגל

בחודשים ינואר-פברואר 1988 חודשו בדואר תל-אביב 10 חותמות. ההבדלים בין החותמות הקודמות לאלה שחודשו, נכרים בצורת הספרות של מספרי החותמות בעיקר ברווח שבין העיגול לאותיות, אך ההבדל הבולט והמעניין – והוא אחיד בכל 10 החותמות שחודשו – הוא שהמקף המחבר עם המלה "תל-אביב" לבין המלה "יפו", בעברית נמצא מובלע בתוך האות "ב".

2 החותמות 123, 124 חודשו ביום 1.2.88, יתר 8 החותמות חודשו ביום 7.1.88.

הישגי החקלאות – 3 בולים – הופסקה מכירתם

פוטנציאל המים הזמינים במדינת ישראל מוגבל כתוצאה מכמויות משקעים מצומצמות, חוסר מקווי מים מתוקים וצריכה גוברת.

הבולים עוצבו ע"י גדעון שגיא

הפעולות הראשונות שנעשו כדי לייעל ההשקיה היו מחקרים לקביעת תצורת המים של הגידולים והדרכת החקלאים להשקיה שתבטיח מתן המים הדרושים בצורה יעילה, שעיקרה פזור מים אחיד ובכמויות הדרושות, כאשר שיטת ההשקיה העיקרית ברוב אזורי הארץ היתה המטרה, ובעמקים – השקיה פתוחה בתלמים והצפה.

האביזר הראשון בארץ ובעולם למטרה זו היה הברז המנתי – ברז הנסגר אוטומטית לאחר שעברה דרכו מנת המים המתוכננת, כיום אין חלקה בארץ שאינה מצוידת באביזר זה.

KA-BE
kobra howid
importa

בולי מוגרבי
דח' פינסקר 5 ת"א 63323
טל. 03-289012. פתוח בין השעות 19.00 - 10.30.

מקור בולים ואביזרים ארצי
ייבוא וייצור

אצלנו השוקים ישיר מן היצרן אל הצרכן
מחירים סבירים והנחות בקניה מרובות

- כל סוגי HAVID מקורי.
- אלבומי IMPORTA, KA-BE, KOBRA
- אלבומי שטרות ומטבעות KA-BE, KOBRA
- מלקחיים (פינצטות), מדבקות וסכיני חיתוך (גיליוסטרות)
- ייצור אלבומי מעטפות - יחיד, כפול, אלבומי שריות וגליונות.

אצלנו מבחר גדול של בולי חוץ, נושאים, יודאיקה, ישראל ועוד ועוד.
אנו משלימים אוספים לפי הזמנות מיוחדות.
תבקר ולא תצטער...

ב-22 בדצמבר 1988 הופיעו בדואר ישראל 3 בולים בנושא הישגי החקלאות בישראל ו-2 בולי ארכיאולוגיה, המשך לסידרה מן המניין.

בולי החקלאות הוקדשו לאבוקדו – 0.50 ש"ח; שושן-אסנת – 0.60 ש"ח והשקיה – 0.90 ש"ח.

בשל הרצון לאפשר יתרונות למנויי השרות הבולאי הופסקה מכירת בולי החקלאות כבר בשעה 10 בבוקר. למנויים הובטחה כל הזמנה.

האבוקדו

השם אבוקדו בשם האצטקי הקדום LTACAUIHA, בספרדית – ETACAUGA ברוב השפות – אבוקדו.

רוב זני האבוקדו הגדלים בארץ נמנים עם הגזע הגואטמאלי.

העצים הראשונים הובאו לישראל בשנות העשרים אולם נטיעות בהיקף מסחרי החלו בשנות החמישים. עם הצלחת המחקר החקלאי בהתאמת הזנים והחדרת הפרי לשוקי חו"ל קבל הענף תנופה חזקה בסוף שנות ה-60 ושנות ה-70.

כיום נטועים בארץ כ-90 אלף דונם המניבים כ-80 אלף טון לשנה.

יצוא האבוקדו נאמד ב-80% מהיבול הכללי והתמורה מיצוא פרי זה נאמדת ב-100 מיליון דולר.

זני האבוקדו העקריים הינם: אטינגר, פוארטה, והאס שצורתם אגסית ונבאל רייד שצורתם עגולה.

שושן – אסנת

בין מיני השושן הרבים בולט הפרח הלבן דמוי חצוצרה של שושן הפסחא. הפרח נקרא כך משום המסורת בארצות נוצריות רבות להשתמש בו בחג הפסחא כסמל לתום וטוהר.

שמו הלטיני MUROLFAGNOL MUILIL ממשפחת השושניים EAECALIL בעקבות הביקוש הרב לפרח זה בשוקי העולם, נעשתה במינהל המחקר החקלאי – מרכז וולקני, עבודת טיפוח ממושכת שנמשכה 17 שנה.

החוקרת **חירות יהל** טיפחה מספר זנים ישראליים אשר קיבלו פרסים בתערוכות בין-לאומיות והשמות אסנת ושושב מוכרים בקרב מגדלי הפרחים בעולם.

לאחר שהכנסיות נהרסו נטלו המוסלמים את עמודיהן וכתורתיהן והשתמשו בהן בבניי הקודש המוסלמים.

על מנת לאפשר שמוש בכותרות במיבני הקודש המוסלמים הוסרו הצלבים. הכותרות שבבול זה נמצאה בחפירות שלמרגלות הר הבית והיא שמורה כיום בחצר המוזיאון המוסלמי שעל הר הבית.

יריד בולאי בשבוע הבול העברי

בשבוע חנוכה התקיים בתל אביב אירוע בולאי יוצא-דופן בצורת יריד מסחרי שכלל את מירב סוחרי הבולים בארץ. היריד התקיים בשני הגשרים המחברים את "דיזנגוף סנטר" בהם התרכזו כ-20 תאי מכירה של בולים מישראל ומכל העולם, שמשכו קהל ילדים ומבוגרים כאחד. המאורע נפתח ע"י נשיא התאחדות סוחרי הבולים, **אורי שליט**, סגן ראש עיריית תל אביב יפו **נתן וולך**, מנהל השרות הבולאי, **ננון ביילין**, ומנכ"ל רשות הדואר **יצחק קאול**.

ד"ר יוסף ואלך

מכירות פומביות
של
בולים, מעטפות
ואמצעי תשלום

**PUBLIC AUCTIONS
ISRAEL and HOLYLAND
SPECIALIST**

Dr. JOSEF WALLACH
P.O. BOX 1414 REHOVOT
Phone 08-467274, 461010

שני בולי ארכיאולוגיה חדשים הופיעו ב-22 בדצמבר 1988.

ירושלים הועטרה בכל תאורי השבח וההלל האפשריים. יותר מכל עיר אחרת בעולם. ריצוף הרחובות בעיר העתיקה, נעשה באבן במיטב המסורת בת אלפי שנים, וציפוי כיפות הבתים אף הוא מאבנים מקומיות בווננים שונים. כשביקשו אומני ירושלים ובוניה, לעצב את חזיתות בנייניהם, נפלה בחירתם על האבן. תבליטים, חלקם באבן גיר קשה ואחרים באבן רכה, מהם באבן לבנה ואחרים באבן אדומה. מכוש הארכיאולוגים, העלה בתחום זה אלמנטים מתקופות שונות ומתרבויות שונות. מיחדת ומאחדת את כולם עבודת האבן הנאה, שהשתבחו בה אמני הכותרות והתבליטים.

תבליט, בית שני, מאה א' לפנה"ס

מבין ארבעת הכתלים של הר הבית היה הכותל הדרומי הנכבד בכתלים. מעמדו בא לו בשל היותו חזית הרהיבת. בו נקבעו שערי הכניסה והיציאה הראשיים למיתחם ולחצרות המקדש. השערים הללו נודעו בשם שערי חולדה, שמרחק של כ-80 מ' הפריד ביניהם; אחד במזרחו של הקיר הדרומי ואחד במערבו. שער חולדה המזרחי שימש שער הכניסה הראשי ואילו שער חולדה המערבי היה שער היציאה. שבר התבליט בבול הזה שייך לאותה מערכת של תבליטים וגילופים שגולפו בחזית השערים ובקמרון המעבר שלהם. במקרה שלפנינו שייך התבליט לשער חולדה המזרחי שלמרגלותיו הוא נחשף בעת החפירות הארכיאולוגיות.

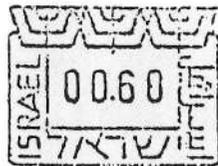
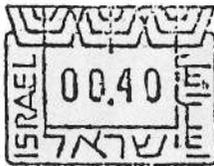
כותרת ביזאנטית מהמאה הששית לספירה

כותרת בסגנון צמחי עשיר שברובד ראשוני שלו אפשר להבחין ביסודות קורינתיים. הכותרת מגולפת בשיש אפור בהיר ובעבודת אבן מעולה. היא זהה לכותרות מסוגה שנמצאו על הר הבית בבניי דת מוסלמים. בחלקה העליון של כותרת זו גולף צלב בתוך מעגל, צלבים אלו הוסרו ע"י המוסלמים כאשר הם נטלו כותרות כאלו לשמוש במבני הדת שלהם. יעודן המקורי של הכותרות הללו היה לשמוש בכנסיות בנות התקופה הביזאנטית ובמיוחד במאה הששית לספירה.

אכן, חשבו אבל לא די... המעטפה הנ"ל כלל לא חשבה עתה, שכן היא לא מנציחה את כל ההנפקה וספק רב אם היה מישהו שהנציח את כל 300 התווים במעטפות "יום ראשון" בשל גודלה של הסידרה ומחירה. זאת ועוד – טכנית היה קשה מאד לטפל בהכנת סידרה של 300 מעטפות – לבייל ולהחיתים בו ביום בחותמת "היום הראשון" שהוטבעה מטעם רשות הדואר.

יש להניח שאם אכן מישהו עשה את 300 הוואריאציות ביום הופעתן, תהיה זו השקעה לא רעה.

בולי האוטומטים יהיו, כנראה, מחוץ לתחום הפילטליה, או שיאספו אותם בצורה מסויימת בלבד.

אגב, ההודעה לקהל שהופיעה מטעם רשות הדואר לא היתה ברורה דייה ואיש לא יכול היה להבין ממנה שהמדובר ב-300 צורות שונות ובמחיר המרקיע שחקים של 2257.5 ש"ח.

כיוון שזו התמונה לא אכפת כלל כי התווים מכוערים – ממילא לא ברצון יאספו אותם.

הרצון הטוב של רשות הדואר לספק מגוון עצום של תווי בולים מנע מן הציבור האפשרות לרכוש אותם ביום אחד ואין ספק שנגרם נזק עצום לקופת הדואר וחבל. במעט מחשבה אפשר היה להפיץ תווים אלה ברבבות ולהכניס לקופת האוצר סכומי כסף ניכרים וכל זאת בתנאי שהתווים היו מופיעים בסדרות סבירות.

אני מניח שהאוטומטים שלנו דומים לאלה שבחור"ל, אבל איני בטוח שבכל, לרבות 300 הוואריאציות.

לעיתים אנו מבליטים בכותרת מחירו של בול או סידרת בולים שבשל נדירותם משיגים מחירי שיא במכירות פומביות עד-כדי פליאה ועניין לקורא. הפעם אנו מזכירים כאן סידרת בולים עכשווית, שכמוה אפשר לקנות יום-יום במשך כ-12 שעות ובכל כמות שנרצה ורק שישפיק לנו הכסף... כי הסידרה הנדונה עולה לא פחות מ-2257.5 ש"ח(!).

שכחתי לציין שהמדובר בסידרת בולים עכשווית ובתי-דואר של מדינת ישראל(!). מה שלא ציינתי הוא שהכוונה לבולי אוטומטים ולא בולי-הדואר הרגילים.

אכן, החל מה-17 בנובמבר מוכרים אצלנו בכמה מוקדי-דואר, לעת עתה, תווי-בולים באוטומטים, כשהסידרה כולה מכילה לא פחות מ-300 בול(!).

זה מבהיל כי עוד לא היה בהיסטוריה שביום אחד תופיע סידרה בת 300 בול, שלא לדבר על מחירה של סידרה כזאת, שעולה לאספן לא פחות מ-2257.5 ש"ח. זה לא רק מבהיל זה גם מרגיז, שכן מי צריך סידרה בת 300 בול, גם אם הם תווי-בולים כלשון אנשי הדואר וגם אם אלה תווים לשימוש דוארי גרידא. בכל זאת הם הופיעו והאספנים נוהגים לאסוף כל פריט בעל משמעות דוארית ויהיו כאלה שיאספו גם תווים אלה, אבל את התענוג הזה מנעו מאיתנו.

אפשר היה להניח שבדואר לא חשבו על ההיבט הבולאי של הופעת תווי האוטומטים ולכן כיוונו את האוטומט לכ-300 אפשרויות של הדפסת תווים – מ-0.05 ש"ח ועד -15 ש"ח, מתוך הנחה שעושים טובה לציבור בכך שלכל תעריף שיקבע ניתן יהיה לקבל באוטומט תו אחד בלבד והדבר רק יקל על המביילים שיוכלו בתו אחד לבייל חבילה, למשל, שתעריף המשלוח שלה יהיה לדוגמא 14.95 ש"ח.

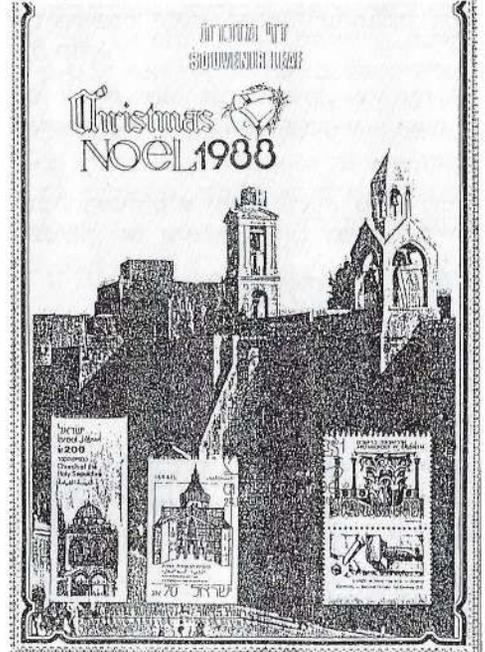
זה נכון, אבל אפשר היה לקבל תעריף כזה ב-3-4 תווים וזה בהחלט לא נורא ואז לא היה צורך באין ספור של אפשרויות בתו אחד והאספנים היו יכולים לרכוש תווי-בולים כאלה בעשרות ש"ח בלבד ולא במחיר הדמיוני של 2257.5 ש"ח(!).

אמרנו שאולי לא חשבו על ההיבט הבולאי, אבל מסתבר שאמנם חשבו והראיה שהכינו אף "מעטפת יום ראשון", אבל נראה שלא רצו להרגיזנו מאד ועשו את המעטפה עם שלושה תווי-בול בלבד ומכרוה ב-2 ש"ח.

דפי מזכרת לחג המולד

לרגל חג המולד שחל בשבת 24.12.88 הנפיק השרות הבולאי שני דפי מזכרת מיוחדים שהוטבעו בחותמות דואר מיוחדות בנצרת ובבית לחם. דפי המזכרת נמכרו בסניפי דואר מיוחדים עד ה־30 בדצמבר 1988. בשל השבת הוטבע התאריך העברי של יום א' והלועזי של מוצ"ש.

כפי שנמסר היתה הצלחה רבה לדפים אלה ונמכרו אלפים.

סוכנות דואר בנוה דקלים

ב־8 בינואר 1989 נפתחה סוכנות דואר מסוג ג' ביישוב נווה-דקלים שבגוש קטיף.

חותמות חדשות במחוז הצפון

ב־1 בינואר 1989 הוכנסו לשימוש חותמות דואר חדשות במספר יחידות דואר במחוז הצפון. היחידות הן: בית הדואר מגדל העמק, בית הדואר אום אל-פחם, בית הדואר קריית טבעון.

טקס לבול משה דיין

בבניין מקסיקו באוניברסיטה התל-אביבית התקיים טקס מיוחד לרגל הופעת בול משה דיין, פרי מכחולה של הצירית רות בקמן.

בטקס השתתפו בני משפחת דיין ופמליה גדולה של נכדים, לרבות שר התקשורת גד יעקבי, ראש עיריית ת"א שלמה להט, פרופ' אמנון כהן, ח"כ זלמן שובל – יו"ר עמותת ידידי משה דיין, יאיר רוטלי – יו"ר מועצת המנהלים של רשות הדואר, יצחק קאול – מנכ"ל רשות הדואר וינון ביילין – מנהל השרות הבולאי.

שלמה להט אמר, בין השאר, שאילו היה לנו היום משה דיין, היינו בודאי נראים אחרת...

בול דיין מראה את דיוקנו כשברקע מחישה וסמל צה"ל.

- לנו מבחר בולי ישראל וחר"ל, מטבעות ושטרות
- יודאיקה ארץ הקודש
- תולדות הרואר ונרשאים שונים.

בולי כחול לבן
בהנהלת א. סגל

מכירות פומביות AUCTIONS

בולים לאספנים • מכיחת פומביות • יודאיקה • תולחת החואר
AUCTIONS • STAMPS • JUDAICA
• POSTAL HISTORY

יערץ והדרכה ללא תשלום

רח' המלך ג'ורג' 6, תל-אביב טל. 281023

עמותת בולאי באר-שבע

כאשר הגעתי לבאר-שבע בשנת 1961 היה בה מספר מועט של אספנים אותם ניסה מר **ברטוביה ז"ל** לאגד במועדון כלשהו. המספר המועט מנע זאת כי לא בכל פגישה מתוכננת היה עם מי להיפגש. עם מותו של מר ברטוביה ז"ל התפרק גם המעט שהיה. בעזרתו של מר אלכס רבינוביץ ניסינו להקים הכל מחדש. קיבלנו תרומה מאלמנת מר ברטוביה ז"ל וקנינו בה ספריה בולאית קטנה.

איתרנו את האספנים ע"י התחקות בתור באשנב השירות הבולאי ביום הופעת הבולים וכן בהכרות אישית של החברים. מעיריית באר-שבע קיבלנו מקום לפגישות ועד היום אנו נפגשים באכסניה עירונית.

לאט לאט גדל מספר החברים עד שבשנת 1982 הגענו לכך שיכולנו לקחת על עצמנו את אירגון וניהול תערוכת הבולים הלאומית בבאר-שבע. כיום אנו מצפים בקוצר רוח לתערוכה בשנת 1990.

אנו מאגדים בתוכנו 40-50 חברים קבועים, וכן מספר חברים לא קבועים, כמו חברי מועדון שער הנגב שמגיעים אלינו פעם בחודש וכן חברים מערד.

נוסף לחברים המבוגרים יש במועדון כ-50 ילדים ובני-נוער. הפגישות מתקיימות בימי ב' בשבוע בשעה 20.00 בספריה העירונית בדרך המשחררים, ב"ש.

שמחה בלושטיין

עמותת בולאי נצרת עילית

עמותת בולאי נצרת היא מן הצעירות בעמותות שבהתאחדות בולאי ישראל. העמותה הוקמה ב-1975 ונרשמה כחוק ב-1976. באותה שנה פתחנו גם חוג לנוער, הפועל עד עצם היום הזה. בשנת 1976, במלאות 20 שנה לנצרת עילית קיימנו תערוכת בולים אזורית ובשנת 1987 תערוכה דומה במלאות 30 שנה לעיר. בשתי התערוכות הקדיש דואר ישראל חותמת מיוחדת.

י"ר העמותה הוא החתום מטה המפגשים מתקיימים במתנ"ס המקומי, בימי א' בשבוע משעה 17.00 (רח' חצב 1/11, נצרת עילית).

עמר סימון

השתתפות רבה בכנס הבולאים

בכנס הבולאים השנתי שנערך בתל אביב, במסגרת אירועי היובל, שהתאחדות הבולאים בשיתוף רשות-הדואר והשרות הבולאי מקיימים השנה, השתתפו בולאים רבים מכל הארץ לרבות נציגי חוגים קטנים מקיבוצי הגליל ועד ליישובי הנגב. המאורע, **יובל ה-50 להתאחדות בולאי ישראל ומלאות 40 שנה** להופעתו הראשונה של כתב העת הבולאי הראשון של ההתאחדות "**הבולאי העברי**", שימש עילה לכנס רב משתתפים מכל הארץ. הכנס נערך במרכז המיון וההדרכה של משרד התקשורת בתל אביב וכלל הרצאות ושיח חברים בנושאים רלוונטיים לבולאות, תוך דגש על ארגון עמותות ופעילות נוער. במסגרת הכנס התארח מנכ"ל רשות הדואר, **יצחק קאול** שהרצה על טיפוח השירותים בעלי עניין לבולאות הישראלית. בדבריו של מנכ"ל רשות הדואר הורגש רצון כן ליעיל ולשפר את מיני השרותים הדואריים בעלי ענין לבולאים. בכנס הרצו: **אבי זכאי** מבאר שבע, **ד"ר ירמיהו רימון** מחיפה, **ועוד אלי וובר** מתל אביב. ברכות נשאו: י"ר ההתאחדות - **ה. סינק**. מנהל השירות הבולאי - **ינון ביילין ומנחם ברגמן** אורח משוויץ, שהביא את ברכת הארגון הבינלאומי, **פי"פ**. הנחו: **ל. בלאו ומ. וינוצקי**.

בעמותת נתניה

עמותת נתניה קיימה באחרונה "דלת פתוחה" לחובבי בולים בעיר ובסביבה. חודש ינואר הוכרז כחודש "הדלת הפתוחה" וכל בולאי, גם שאינו חבר במועדון, הוזמן להתארח. המבצע פורסם במקומון "השבוע בנתניה" ואכן באו אורחים למועדון.

חברנו - כמאה במספר - הגיעו למסקנה שבחינו הסוערים התחביב מרגיע, מגוון את הפעילות ומחנך את הנוער.

אליעזר שטקל, מזכיר הועד

נבחר ועד לעמותת ת"א

באסיפה הכללית של עמותת בולאי תל-אביב נבחר ועד חדש.
ו. רוטמן - י"ר; חברי הוועד - שמעון קוסטנר, מ. שמואלי, ע"ד י. גפן, י. אוקו וי. הנס.

פילקספרנס 89

לתערוכת בולים עולמית "פילקספרנס" בבירת צרפת שתתקיים ביולי 1989 (17.7.1989-7), נתקבלו 16 אספני ישראל עם 16 אוספים. תצוגה אחת של נוער ואחת במדור לספרות בולאית.

השופט הישראלי בפילקספרנס 89 הוא עו"ד אלי וובר, גזבר ההתאחדות. נציג התערוכה הוא יעקב שבתאי.

"באר שבע 90"

בבאר-שבע תערך בשנת 1990 תערוכת בולים לאומית שתארגן ע"י העמותה המקומית בבאר שבע, השרות הבולאי, רשות הדואר והתאחדות בולאי ישראל.

"תבל" תערוכת בולים לאומית לנוער בהשתתפות בין-לאומית

לשם קידום הבולאות בקרב הנוער הישראלי, הוחלט כי השנה תוקדש התערוכה הלאומית לאספנים הצעירים. התערוכה, שתכלול 250-300 מסגרות, תתקיים בסוכות תש"ן, בין 15 ל-21 באוקטובר 1989, באולמי בני-ברית תל-אביב, ההתאחדות, יוזמנו להשתתף גם מספר מציגים מ-5-6 מדינות שישלחו גם קומיסרים-שופטים ויהיה אולי יצוג קטן של 1-2 אוספים ממדינות ידידותיות נוספות. ההתאחדות מינתה ועדה מארגנת בהרכב הח' א. וובר, י. שבתאי, ב. נסטויטר וא. לין. הועדה כבר פועלת, רשות הדואר אישרה עקרונית תכנית התערוכה ומימונה.

סמל "אינדיה 89" ב-16 בולי גרנדינס וסט. וינסנט.

"בולגריה 89"

(מ-22 במאי 1989 עד 2 ביוני 1989)

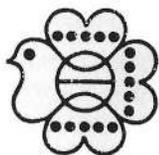
הנציג הישראלי לתערוכת "בולגריה 89", מ. שמואלי, מביא פרטים על אפשרות ביקור בתערוכה:

לתערוכה נרשמו 10 מציגים ישראלים, ביניהם 2 שצוינו בעבר בתערוכות בינלאומיות במדליות זהב גדולות.

כפי שנמסר עולה כרטיס טיסה הלך וחזור לסופיה (דרך יון) - \$ 430.

ויזה לבולגריה עולה - \$ 45 (בתוספת 15%) ואפשר לסדרה באמצעות משרדי נסיעה בארץ בצורה די נוחה. פטורים מהצורך בוויזה: המזמינים מראש שרותי קרקע (בית מלון), או נוסעים מבני משפחה, (ז.א. יותר מאחד), בתנאי שיש להם אותו שם משפחה.

המעוניינים בפרטים יפנו למ. שמואלי, טלפון: 03-440665

ישראל בבולגריה 89

דואר ישראל ישתתף ב-3 תחרויות בין לאומיות שתיערכנה במיסגרת תערוכת "בולגריה 89": 1 - הבול היפה ביותר שהופיע בשנת 1988, 2 - כרזת בולים היפה ביותר של שנת 1988. 3 - סרט בולאי היפה ביותר. הבול והכרזה שישלחו לבולגריה הם מהנפקת בול אנה פרנק.

הנהלת התערוכה אישרה סופית 7 אוספים של ישראלים בתערוכה: ד"ר איילן (על תולדות המחלות ומניעתן) חכמי (הקלסיקה של ציילון); לראשונה יוצגו בחוף לארץ אוספיהם של 3 ישראלים: רפי נחום (על האימפריה אוטומנית), ח. שיפטן (התכתבות בין גרמניה לארץ הקודש) ופרופ' לדני (הטלגרף). אוספים נוספים שיוצגו הם משה שמואלי, שיציג (הביולטין של בולגריה וביירות). ובמדור הסיפרות יציגו: שימעוני וגלסמון (הביולטין של ארץ הקודש) ומי סונדק (שרותי הדואר בירושלים הנצורה 1948).

לעומת זאת התאריך המוקדם ביותר שממנו יש דוגמאות של מכתבים מסחריים וגלויות עם חותמת "רוזטה" הוא מיום 13 במאי וכל החותמות עדיין ניראות "טריות", עגולות לגמרי, ללא כל עוותים פנימיים כפי שמופיעים יותר מאוחר. התאריכונים מופיעים בשחור או בסגול.

השאלה היא האם גם משרד המיון נפתח ב-13 במאי?

בידי אספנים שונים מצוי מספר מצומצם של מכתבים מסחריים (ראה מאמרו של י. רימון המוזכר בתחילת המאמר) המבוטלים בבולים מנדטוריים והמוחתמים בחותמות S.C. מנדטוריות מ-9 ו-10 במאי. המסקנה המתבקשת היא, שגם משרד המיון נפתח כמו יתר הסניפים ב-9 במאי, אולם באין חותמת אחרת, החזירו לשמוש חותמות S.C. מנדטוריות שהיו בנמצא, באופן זמני, עד לקבלת חותמת "הרוזטה".

ידועות שתי חותמות S.C. מנדטוריות שהיו בשמוש. הן ידועות היטב עוד מהחקר שעשו ד"ר ה. הירסט וקבוצת המחקר בחוברת "ב.פ.י.פ." מיוני 1957.

החותמת הראשונה מיום 9 במאי היא ללא כוכב, בעלת קוטר של 26 מ"מ ומסומנת אצל הירסט במספר 46. חותמת ה-S.C. השניה שבה חתום המכתב מיום 10 במאי היא יותר קטנה, בעלת "כוכב" מעל לתאריך ובקוטר של 24 מ"מ ומסומנת אצל הירסט במספר 48. לאחר ה-13 במאי, אנו מוצאים חותמות אלו שנית, "כחותמות הגעה" על גבי טפסי מברקים.

כל החותמות הנ"ל מופיעות על גבי מכתבים, מסחריים, כשלפחות במקרה אחד של המכתב לעתון "הארץ", בטוח שהמכתב הלך בדאר והגיע ליעדו (ראה מאמרו של פלורי "ב.פ.י.פ." מס' 74). עד כה נמצאו החותמות רק על-גבי מכתבים המבוטלים בבולים מנדטוריים בני 10 מיל, ולא על בולים מקומיים. הסיבה לכך יכולה להיות שבתיבות הדאר שרוקנו בעיר בימים הראשונים, היו מצויים מכתבים שנשלחו עדיין בתקופה המנדטורית בין 26 באפריל ל-9 במאי, ושהבולים שעליהם היו עדיין בתוקף ולכן טופלו "במיון". השערה נוספת שלי היא, שמכתבים שהושמו בתיבות בימים שבין 9-12 במאי, כשהם מבוטלים בבולים מקומיים, לא הוחתמו במתכוון בחותמת ה-S.C. אלא, חיכו לבוא חותמת "הרוזטה" ב-13 במאי. יש יחסית הרבה מכתבי "רוזטה" מ-13 ו-14 במאי!.

במאמרו של י. רימון – "Two Period Dispatch – and Delivery in Besieged Jerusalem" (תולדות הדאר של א"י" (HLP No. 33-34), מוזכרות החותמות שהיו בשימוש במשרד המיון בירושלים באותה תקופה. ברצוני, במאמר זה, להרחיב את הנושא ולהבהיר מספר נקודות חשובות שהיו עד כה בלתי ברורות.

כידוע פתחו שלטונות "מינהלת העם" בירושלים ביום 9 למאי 1948, שלשה סניפי דאר "רגילים" לקהל. לשלשת המשרדים סופקו באמצעות משרד הדאר בתל-אביב, שלש חותמות "מינהלת-העם" תיקניות, כפי שקיבלו יתר משרדי הדאר ברחבי הארץ. משרד המיון שתפקידו לטפל בדברי הדאר שנאספו מתיבות המכתבים בעיר, מדאר שבא מהסניפים ומדאר שנכנס מבחוץ, שנשכח בלחץ הארועים, ולפיכך מיהרו והזמינו עבורו חותמת מקומית אצל יצרן החותמות שלטנ זה הכין את חותמת "הרוזטה" המפורסמת.

חותמת זו הוזכרה בעבר במספר מאמרים, אולם הראשון שחקר וכתב על הנושא באופן יסודי היה ארנסט פלורי המנוח. פלורי קובע שהיום הראשון לפתיחת משרד המיון בירושלים, והיום הראשון להכנסת חותמת "הרוזטה" לשימוש הוא ה-11 במאי. כהוכחה הוא מביא מכתב שנשלח משיבת "חובבי-תורה" למר זוד רמז לימים שר הדאר והתחבורה, והנושא עליו בול מקומי חתום בחותמת "רוזטה" עם תאריכון מיום 11 במאי.

הסיפור והעובדות שמאחורי קביעה מוטעת זו, הם שארנסט פלורי המנוח סבל מירידה מתמשכת בכושר הראיה שלו החל מתחילת שנות השיבעים, וסמוך לפטירתו ביוני 1985, היה במצב של עיוורון כמעט מוחלט.

לפני כשש שנים כשבקרתי את פלורי בביתו בשוויץ, בדקתי את המכתב באופן אישי, ולתדהמתי ראיתי שהתאריכון שעליו הוא מיום 14 במאי (!) אלא ש"הדגל" של הסיפירה 4 מוטבע חלש, ופלורי שראיינו כבר אז היתה חלשה, לא הבחין בכך וראה את "העמוד" של הסיפירה 4, בתור מספר 1, ומכאן הטעות.

נוסף על כך, המכתב של "ישיבת חובבי תורה" שהביא פלורי כדוגמא, הוא חלק מקורספודנציה ידועה של ישיבה שלא היתה קיימת ושימשה בידי ארגון "אצל" כמסווה למשלוח כרוזים. כל המכתבים שידועים מהתכתבות זו כולם דומים, וכולם נשלחו ב-14 במאי 1948.

מאת משה שמואל

ברון מוריס דה הירש

Baron Maurice de Hirsch.

1831 Munchen — 1896 Ogyalla.

ברון הירש לא הסתפק רק בעשית עסקים באימפריה העותמנית. הוא בא במגע עם יהודי המקום והחליט לתרום כספים לקידום ההשכלה של היהודים.

ישוב יהודי צנוע היה בבולגריה עוד מימי קדם. אך במיוחד התרחב עם בוא מגורשי ספרד. הקהילות במקום דאגו להשכלת הילדים היהודיים. בעיקר בבתי המדרש היו כיתות, בהם למדו ספרי קודש, לדינו, מעט חשבון וכו'. הודות לכך אנו פוגשים מכתבים רבים קדם-פילטליים וקלסיים שנכתבו על ידי יהודים. מובן שחומר זה נדיר ביותר. בשנות ה-60 של 1800 חלה התקדמות רבה: **כל ישראל חברים** לקחו על עצמם את המימון והפעלת בתי-הספר היהודיים, וציפרו ללימודים את השפה הצרפתית ומקצועות נוספים, אך היה צורך במבנים, ציוד, ספרים, תשלומים למורים וכו'. וזה היה נטל כבד.

דפי 100 שנה רכבות בולגריות ממשלתיות

כידוע, תתקיים התערוכה הבולאית הבינלאומית בסופיה במאי 1989. עבורי כנציג התערוכה שם, זו גם חגיגה פרטית מסוימת: במאי 1949 עליתי ארצה מבולגריה, כך שביקורי בסופי כנציג לאומי של ישראל בתערוכה, יציין את יובל ה-40 לעליתי ארצה.

אני מכין לתצוגה את האוסף שלי "תולדות הדואר בבולגריה במאה ה-19" ושמח שרמתו מאפשרת להראותו בארץ מוצאו. זאת הזדמנות לעבור שוב על המוצגים ושוב לקרוא את הספרות המתאימה. אנו, הבולאים, אנשים מאושרים. ביכולתנו להחיות תקופות, ולהתבונן בהן מבחינת היסטוריה בינלאומית, היסטוריה יהודית וכמובן בהיבט הבולאי. אין ספק שהדבר גורם הנאה מרובה.

בימים אלה אני עובר על המכתבים שנישלחו על-ידי הדואר האוסטרי בבולגריה, ובמיוחד על החלק שהועבר ברכבת. מתוך אוסציאציה הגעתי לנקודה היהודית שבסיפור: **ברון מוריס דה הירש**.

בתקופה העותומנית פעלו בשטח בולגריה של היום שני קוי רכבת:

1. קו **ורנה – רוסה** (רוסצ'וק). הוא פעל מ-7 בנובמבר 1866. בהתחלה היה בבעלות אנגלית. בגלל חוסר כדאיות וקשיים בהפעלה, החברה ויתרה על הקו והממשלה העותומנית רכשה אותו בחזרה ב-1869, בכדי למוכרו לחברה האוסטרית "רכבת מזרח".

2. קו **בלובו – איסטמבול**, דרך פיליבה (פלובדיב) ואזירנה. (בהמשך מכאן עברה רכבת ה-"אורינט אקספרס" המפורסמת). הקו הופעל מ-5 ביוני 1873 והיה בבעלות אותה חברה אוסטריית "רכבת מזרח".

וכאן הנקודה היהודית: חברת "רכבת מזרח" היתה שיכת לנדבן היהודי הידוע **ברון מוריס דה הירש** (1831 – 1896), היהודי הראשון שקיבל תואר אצולה בגרמניה.

ברון הירש המשיך להפעיל את הרכבות גם לאחר שבולגריה קיבלה עצמאות (1877/78). ממשלת בולגריה רכשה אותן ממנו רק ב-1 באוגוסט 1888.

בולגריה הנפיקה בול לכבוד 120 שנה להפעלת קו **ורנה-רוסה**, ודפית לכבוד 100 שנה לרכישתו מברון הירש והפעלתו באופן עצמאי. ראה צילומים.

מכתבו של מנהל חשבונות

(המשך מעמ' 12)

ברון הירש בא בדברים עם כל ישראל חברים, וקיבל על עצמו את ממון בניית בתי-הספר היהודיים ואת כל תקציבם. הסכומים הדרושים נתרמו בשנת 1873, וברון הירש כיסה את התקציבים במלואם כל ימי חייו. אחריו עשתה זאת אלמנתו.

הודות לפעילות זאת כמעט כל יהודי בולגריה ידעו קרוא וכתוב (וזה היה די נדיר באותה תקופה). אין ספק שזו אחת הסיבות שאנו מוצאים מכתבים לא מעטים, יחסית, שנכתבו ע"י יהודים, אם כי החומר נדיר למדי.

מוציגים כאן צלומים של שני מכתבים:

1. המכתב הראשון נכתב על ידי אחד בשם **אדמונד אלינגר**, מנהל חשבונות של רכבת ורנה - רוסה, ונשלח מרוסה לוינה. המכתב רשום, עם ערך מוצהר ואישור קבלה. לא בויל: הביול שולם במזומן. עבר דרך העיר גיורגבו (מול רוסה) שברומניה. בחותמת לא צוינה שנה. יש להניח שנשלח בין השנים 1874 - 1877. מכתבים אחרים של עובדי רכבת אינם מוכרים לי (אגב, כמעט כל עובדי הרכבת היו זרים, לרוב אוסטרים).

2. המכתב השני נשלח מסופיה לבודפשט ביום 15 בדצמבר 1876. מכתבים שנישלחו מסופיה בדואר האוסטרי די נדירים. הדרך בה עבר המכתב היתה ארוכה ומעניינת: מסופיה לתחנת בלובו - בדיליז'נס, ומשם איסטמבול - ברכבת (חותמת הגעה 17 בדצמבר 1876), מאיסטמבול לורנה באניה דרך הים השחור, מורנה לרוסה ברכבת, מרוסה לבזיאס באניה דרך הדנובה, ומבזיאס לבודפשט ברכבת (חותמת הגעה 23 בדצמבר 1876). ראה מפה של הדרך. מ.ש.

עץ תחת עץ - בקס"ל

בימים אלה הנפיקה קס"ל מספר סדרות בולים: סידרת בולי יער (3 סוגים), דפית בנושא "עץ תחת עץ", וכן המשך סידרת משה רבנו (משה והסנה ומשה לפני פרעה).

היעור הפך לאחרונה בעיה כואבת במיוחד. במשך השנים פעלה הקס"ל רבות לנטיעת עצים ברחבי הארץ ולשיפור פני הנוף. אולם עתה, עם השריפות הרבות הפוקדות את השטחים המיוערים, ממוקדים המאמצים בשיקום ובחיידוש שטחי יער נזוקים. הסדרה באה להדגיש את המודעות לנושא בעייתי זה.

הדפית "עץ תחת עץ", מורכבת מארבעה בולים עם 4 שובלים, על-גבי 2 שובלים מונצחים דברי נושא המדינה (בעברית ובאנגלית) לרגל המבצע של "עץ תחת עץ". ובשני השובלים האחרים מופיעות סיסמאות המבצע (בעברית ובאנגלית) בבולים מופיעים אלמנטים גרפיים של החומר הפרסומי שיצא לאור במסגרת המבצע.

קפריסין ב-1989

דואר קפריסין פירסם את לוח ההנפקות שלו לשנת 1989:

סידרת בולים מן המניין (15-16) מוזאיקה.

משחקי הספורט ה-3 של מדינות אירופה קטנות

(4) אירופא 1989 (2)

גידול דבורים בקפריסין (4)

100 לאיגוד הבינ-פרלמנטרי

200 שנה למהפכת צרפת

שנת הסרטן באירופה

קפריסין נתקבלה לפר"פ

באר-שבע, ראש פינה ורחובות – בדרום-אפריקה

גם ראש פינה

בול אחר, שללא ספק ישתייך אף הוא לאוסף "יודאיקה" הוא בול עם השם "ראש פינה" מסידרה אחרת של דרום-מערב אפריקה שגם היא נועדה לשנת 1989.

הבול עם השם **ראש פינה** פחות מובן לנו שכן הוא מתאר מכרה אבץ ומתחתיו השם "ראש פינה", שאינו אלא שם המקום.

כידוע, ראש פינה שלנו נוסדה על-ידי יהודים יוצאי רומניה שקראו למקום בשם זה על סמך דברי המשורר בספר תהילים: "אבן מאסו הבונים – היתה לראש פינה". המילים רומזות על כך שמנצחי העולם העתיק – נבוכדנאצר, כורש ואלכסנדר מוקדון, בחרו לייסוד ממלכותיהם את בבל, פרס ויוון וביהודה הקטנה מאסו. עתה, על-פי המשורר תבוא הישועה והיא תהיה לאבן פינה שהיא אבן הייסוד והחשובה ביותר בכל בניין (!). ציון היא המרכז להתגלות מלכותו של אלהי ישראל ככתוב "כי מציון תצא תורה".

בחירתם של החלוצים היהודים בשם ראש פינה, באה איפוא, ממתן החשיבות למקום ראש פינה.

נראה, שבדרום אפריקה, קראו למקום הסלעי הנזכר בשם ראש פינה על שם אותו הפסוק הנזכר בתהילים קי"ח ומזכיר את האבן שהיתה לראש פינה...

בדרום-מערב אפריקה, שהיא אחת משבע המדינות של דרום אפריקה, יש מקומות יישוב גזורים משמות תנ"כיים, שאכן מצויים בהרבה מדינות בעולם, אולם אך לעיתים רחוקות מנפיקים בולים במיוחד לכבוד מקומות אלה.

דואר דרום-אפריקה, המחליט את מדיניות הנפקת הבולים בשבע הטריטוריות של דרום-אפריקה, (ונדה, טרנסקיי, סיסקאי, בופוצ'ואנה, דרום-מערב אפריקה, והרפובליקה של דרום אפריקה) החליט על הנפקת סידרת בולי מיסיונרים בשנת 1989, בדואר דרום-מערב אפריקה, בנייה המיסיונר פ. קליינשמידט, מייסד היישוב בשם **רחובות** והמיסיונר ג. קרונליין, מייסד היישוב בשם באר-שבע.

בסידרת בולי המיסיונרים, ארבעה בולים – כל בול מציג מיסיונר אחר ושם היישוב שיסד, לרבות תמונת נוף המקום בראשיתו. שני המיסיונרים האחרים בסידרה הם ד"ר האן וג'ון שמליין, שלמעשה גם הוא ישתייך לנושא "יודאיקה", שכן שמליין יסד יישוב בשם **ביתניה**, שאינו אלא בית-עניה שזכתה בתנ"ך כיישוב עברי שהיה לא הרחק מירושלים בתקופתו של ישו.

בכל בול דיוקן המיסיונר ושם היישוב, כך שהשמות **רחובות**, **באר-שבע**, **וביתניה** מודפסים בכל בול.

בולי רימון

מכרה * קניה * הערכה * הדרכה
מבחר ענק של בולים מחו"ל וישראל
/ מבחר מיוחד של סדרות בנושאים שונים
סדרות מיוחדות לילדים ולכל הגילים
שינוקין 8 גבעתיים (ליד העירייה) טל' 322215
פתוח 19.00-16.00, 13.00-9 (ביום ג' סגור).

יהודים בעלי פרס נובל בהונגריה

דואר הונגריה הנפיק סידרה בת 6 בולי דיוקן לכבוד בעלי פרס נובל, ממוצא הונגרי, ביניהם לפחות שלושה הם ממוצא יהודי.

ששת המדענים הם: **ריצ'רד אדולף זיגמונד** (1865–1929), כימאי שצויין בפרס נובל על מחקר בכימיה אורגנית. **רוברט ברני** (יהודי 1876–1936), פיסיקאי ופרופסור. צויין בפרס נובל ב-1914. **גיאורג הבסי**, יהודי (1885–1966), פרופסור בבילוגיה, צויין בפרס נובל בשנת 1943. (בשנים אלה עבד בשוודיה). **אלברט שנט גיאורג** (1893–1986) פרופסור בביוכימיה, צויין בפרס נובל ב-1937 ושמו קשור בהמצאת ויטמין "סי". **ג'ורג' בקשי** (1899–1972) פרופסור בביופיסיקה קיבל את פרס נובל בשנת 1961. **דניס גבור** (יהודי) (1900–1979) קיבל את פרס נובל על מחקר בהולוגרפיקה - צילום סטריאוסקופי.

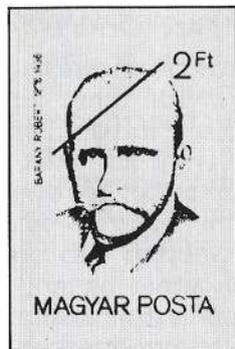
סידרת בולים מעוררת תשומת לב מיוחדת הופיעה בימים אלה בגמביה שבאפריקה. הופיעו 8 בולים וגליון מזכרת שהוקדשו לשחקנים-בדרנים, כשלפחות שניים מן הפריטים הוקדשו ליהודים. בסידרה מופיעים, **ג'קי גליסון**, **לורל והרדי**, **יול ברנר**, **קרי גראנט**, **דני קיי**, **צ'רלי צ'פלין**, **פרד אסטר** וריטה **הייורט**, ובול אחד עם האנסמבל הלאומי של גמביה. **דני קיי** הוא היהודי דניאל קמינסקי, מגדולי הקומיקאים היהודים. הוא נולד בניו יורק ב-18 בינואר 1913, ונכנס לעסקי השעשועים כקומיקאי ופילס את דרכו לבימת ברודוויי, ולבימת הסרטים ההוליוודיים מהשורה הראשונה. בשנות ה-60 זכה לתוכנית טלוויזיה אישית, שהתפרסמה בעולם כולו, בין הטובות ביותר. כיהודי בעל יחס חם לישראל, ביקר בארץ והופיע בפני קהל מבוגרים וילדים בהצגות מיוחדות לרבות למען יוניצ"ף. (קרן הילד).

אליס סאלומון
לוחמת (1872–1948)
זכויות נשים בגרמניה,
ממוצא יהודי בבולי
גרמניה וברלין.

גליון המזכרת הוקדש כולו למצחיקנים-היהודים, ארבעת האחים מרקס. למעשה התחילו האחים מרקס בהופעתם כשהם חמישה יחד עם אמם מיני הופיעו במופע הוודביל ברחבי ארה"ב כבר ב-1904. חמשת האחים הם: **צ'יקו**, (ליאונרד) נולד ב-1886 ונפטר ב-1961. **הארפו** (אדולף ארתור) נולד ב-1888 ונפטר ב-1964), **גראצ'ו** (יוליוס הנרי - נולד ב-1890 ונפטר ב-1977), **ג'ומו** (מילטון) - נולד ב-1893 ונפטר ב-1977), **זפו** (הרברט - נולד ב-1901 ונפטר ב-1979). כולם נולדו בניור יורק. מן הסרטים הנודעים שלהם זכורים "עסקי השעשועים", "אגוזי הקוקוס", "מרק ברווז", "שירות חדרים", "יום במירוצים", "לילה באופרה" ועוד.

אהרון קלוג בבולי פרס נובל

מאת יוסף הופמן, שוודיה

אינשטיין בדומיניקה

בדומיניקה (מושבה בריטית לשעבר) הופיעה דפית מזכרת מיוחדת, מוקדשת לארבעים שנה למגילת זכויות האדם ובה ארבעה אישים שתרמו הרבה לזכויות האדם. האישים מופיעים על רקע מיבנים אופייניים.

ד"ר **מרטין לותר קינג** על רקע הקפיטול בואשינגטון; **מהטמה גנדי** על רקע מקדש הטעג' מהאל; **אלינור רוזוולט** על רקע הבית הלבן; ו**אלברט אינשטיין** על רקע הפעמון המוסיקלי במינכן;

יחד עם הגיליון המיוחד הופיע בול בודד עם דיוקן **ראול ואלנברג**, הדיפלומט השוודי שהציל הרבה מיהודי הונגריה במלחמת העולם השנייה והומת על-ידי הרוסים(?).

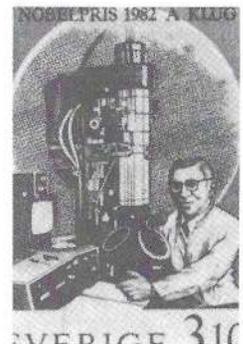
דיוקן אינשטיין הופיע בבול גמביה חדש ובבול אחר הופיע נילס בוהר (יהודי)

גלויית מזכרת מיוחדת וחותמת דיוקן – אשתו של הציר היהודי השוודי יצחק גרינאלד וחתימתו לצד רישום ראש אישתו הראשונה, סיגריד רויירטן (לא יהודיה).

אין ספק שבולים לכבוד יהודים מקבלי פרס נובל הם פרק נכבד באלבום בולי "יודאיקה" ולא רק איכותית. זה שנים ששוודיה וגם מדינות אחרות מנפיקות בולי זואר לכבוד מקבלי פרס נובל וביניהם לא מעט יהודים. זואר שוודיה נהג להנפיק בולים כאלה לכבוד אישים שזכו בפרס נובל מראשיתו, כך, שהבולים הראשונים התייחסו לבעלי פרס נובל מלפני עשרות שנים. באחרונה אנו עדים לבולים עם בעלי פרס נובל גם מן השנים האחרונות וקרוב היום שנראה בוודאי את ש"י עגנון ונלי זקס בבולי שוודיה.

ב-1988 הופיעו 4 בולים לכבוד מקבלי פרס נובל ביניהם בול אחד עם דיוקן אהרון קלוג, בעל פרס נובל משנת 1982, יהודי.

אהרון קלוג הוא יליד דרום אפריקה (1926), שחי ופועל באנגליה ובעל קשרים הדוקים עם מדענים במכון וייצמן ברחובות.

קלוג קיבל את פרס נובל על גילוי ופיתוח מיקרוסקופ אלקטרוני שאיפשר להבחין בחלבונים וחומצות גרעיניות. את הפרס הוא קיבל בשנת 1982.

גם שאר הבולים שבסידרה מוקדשים לבעלי פרס נובל בתחום הכימיה: האמריקאי פרנק ואלארד ליבי, שזכה בפרס בשנת 1960 על המצאת שיטה לשימוש בפחמן 14, בגילויים ארכיאולוגיים, גיאולוגיים, גיאופיסיים ושטחי מדע אחרים; המערב גרמני – קרל ציגלר, יחד עם האיטלקי ג'וליו נאטה שזכו בפרס בשנת 1963 על גילוייהם בשטח פיתוח הפלסטיקה ואחרון אחרון, המדען הבלגי, יליד רוסיה – איליה פרינגוין שתרם במחקרו תרומה גדולה בחקר מקור החיים על כדור הארץ.

הופיע קטלוג לבולי תנ"ך

באוסטרליה הופיע זה עתה קטלוג מיוחד לבולי תנ"ך, פרי עיטו של **דרל קיבלי** THE OLD TESTAMENT PHILATELIC CATALOGUE, וכמצופה זכה בהתענינות לא מבוטלת בקרב כל אלה שמתעניינים בבולי תנ"ך. הקטלוג ערוך לפי מדינות על-פי הא"ב, בשני חלקים. חלק א' שהופיע בימים אלה כולל את הברית הישנה (עד ישראל). בחלק זה נסקרות 64 מדינות. החלק השני יופיע בשבועות הקרובים וצפוי שלישי.

בחלק הראשון 84 עמוד על נייר אילוסטרטיבי כשבכל עמוד מספר צילומים, תאור קצר, תאריך הופעת הבול ומספרו באחד הקטלוגים העולמיים כמו סקוט, סטנלי גיבונס, מינקוס, בייל (לגבי בולי ישראל ומנהלת העם), מיכל וכן קטלוגים מקומיים של מדינות מסוימות.

העיקרון שהנחה את המחבר הוא מציאת כל קשר תנכ"י בבולים ולו סימלי ביותר ולא רק מובאות תנכ"יות או דמויות מן התנ"ך. הקטלוג סוקר גם בולים שאין בהם פסוקי תנ"ך אבל יש בהם פרט כלשהו, האופייני לתקופת התנ"ך. כך, למשל, נסקרות בקטלוג מיני עופות ובעלי חיים המוזכרים בתנ"ך. ראויה לציון ההקפדה על מיני הפרטים החשובים באיסוף בולי תנ"ך כמו התאור המדויק של תמונת הבול, מקור היצירה, ובשעת צורך רקע קצר להבנת תוכנה. ההדפסה נקיה והפורמט נאה ובס"ה זהו קטלוג שימושי ורב ערך לכל מי שמתעניין בנושא.

להזמנות: DARYL R. KIBBLE, PO BOX 201, BOOVAL 4304 AUSTRALIA

"ליל הבדולח" שובל אוסטרי מיוחד

זכור, הטביע דואר אוסטריה חותמת מיוחדת לציון מלאות 50 שנה לפוגרום הנורא הידוע בשם "ליל הבדולח", שהיה הגל הפוגרומי הקיצוני ביותר נגד היהודים עד תקופת הגירושים וההכחדה המוחלטת.

1938 - 1988
זכור ולא לשכוח
NEVER FORGET
NIEMALS VERGESSEN
F.I.B. B.J.V.

באוסטריה התקיימה גם תערוכת בולי שואה מיוחדת ואיגוד אספני בולי ישראל שם, הנפיק שובל מיוחד (באישור דואר אוסטריה) ובו הכתובת לזכור ולא לשכוח - בעברית, אנגלית וגרמנית. בשובל, הצמוד לבולי אוסטריה מן המניין, בני 2 שילינג, מופיע בית-כנסת בלהבות.

"ידידי הבול הישראלי" באוסטריה, חוג שבראשו עומד **מרסל רובין**, יצר מעטפות מזכרת מיוחדות. בולים לציון "ליל הבדולח" הופיעו בישראל, במערב גרמניה ובמזרח גרמניה.

Die „armen“ Juden: Nur kein Mitleid!

כותרת בעתון אוסטרי משנת 1938 - **שבוע אחרי הפוגרום הנורא, הקוראת "לא לרחם על היהודים המסכנים"**

משתתפים בצער חברנו
ISIDOR BAUM
JUDAICA SALES
MONTREAL
במות אימו ז"ל

אגודת סוחרי הבולים בישראל

AN UNUSUAL COVER TO ISRAEL — 1948

by Norman J. Collins

In October 1987 I received a request for help in researching the cover shown in Figure 1, by Albert Kahn, of New Jersey, U.S.A.. This is a most puzzling cover in that it arrived in Haifa though it has no address for Israel.

This item was posted in LONDON on the 31st July 1948, being a COMMERCIAL cover from GLOVER BROS. (LONDON) LTD. and addressed to an Aaron Rosenfeld care of Messrs. N.V. HERFURTH of ROTTERDAM. It was re-addressed by Herfurth care of HULL, BLYTH & Co. Ltd, of FAMAGUSTA, CYPRUS. There are no Dutch transit or despatch marks, but it arrived in LIMASSOL, CYPRUS on the 15th of August where it received the arrival mark of that town. It finally arrived in FAMAGUSTA on the 16th of August as per the arrival mark shown. From here there is a puzzle not quite resolved, for it arrived in HAIFA without further transit or arrival marks except the censor mark for HAIFA MARITIME (which of course means it arrived by ship).

I wrote to two friends Johan Has of Holland and Marvin Siegel of Ramat Gan, Israel to see if they could help unveil the mystery.

Johan came up with the information that Messrs. Herfurth are well known Shipping Agents. From this Johan deduced that Mr. Rosenfeld was possibly a member of a ship's crew and thus forwarded it with other crew mail to the next possible port of call it could be got to in time for the ship's arrival. Johan suggested that such mail would go under a separate cover with the rest of the ship's mail. **But** the arrival marks of both LIMASSOL and FAMAGUSTA discount this, theory.

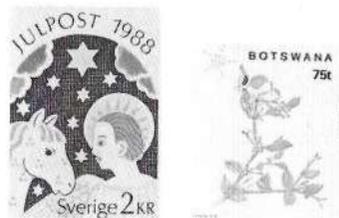
The absence of further postmarks point to the fact that from this point it was forwarded by courier and handed over for censorship on arrival in Haifa. Marvin Siegel suggested that the person might have been known to the new officialdom

and was possibly an 'agent' who had worked abroad, but had returned 'home' at the time of the correspondence. This is one possibility as Israel at that time was seeking military items abroad by all means possible prior to Independence.

Of course again Johan's theory that he could have been a seaman (possibly on a ship purchased by Israel to bring in displaced persons/immigrants, or even much needed supplies), could also hold water.

I wonder if any reader can come up with the answer as to who the mysterious Mr. Rosenfeld was?

My thanks are due to Johan Has and Siegel.

בבולי חג המולד מגן דוד ו"ט"ו בשבט

YOUR STAMP DEALER IS

UNISTAMPS
LTD

אונסטמפס בע"מ

Tel-Aviv, P.O.B. 32120. תל-אביב, ת.ד. 32120
Tel. 5610806 טל.

STAMPS & COINS AUCTIONS
Israel, Postal History, Judaica, Europe etc.
Exchange and Advice!
Catalogue Free!

מדליית כסף ל"הירחון הישראלי לבולאות

בבואנוס איירס, בירת ארגנטינה נעלה בסוף
דצמבר 1988 תערוכת ספרות בולאית בחסות
הנשיא ד"ר ראוּל אלפונסון, בה הוצגו גם כתיבי עט
בולאיים מישראל.

בתערוכה הוצגו ס"ה כ-500 מוצגים מ-51
מדינות. את המוצגים שפט חבר שופטים
בין-לאומי.

להלן פירוט מדורי המוצגים:

מחוץ לתחרות	30
שרותים בולאיים	25
ארגנטינה	75
מדינות חוץ - חוברות ומחקרים	150
קטלוגים	15
ירחונים	115
מאמרים ועתונים	60
שונות	25

מישראל השתתפו 6 מציגים וכולם צוינו
בדיפלומות בדרגות שונות של מדליות:

פרסומי השרות הבולאי - מוזהב

הירחון הישראלי לבולאות - כסף גדול

שרותי דואר של ירושלים במצור / מ. סונדק - כסף
מחקר "מוקדמים למוקדמים" / יוסף אהרון -
מוכסף

חותמות מכונה בישראל / ד"ר אליהו פואה - מוכסף
תולדות הדואר של א"י / שמעוני וגלסמן - מוכסף

בעמותת ירושלים

באסיפה כללית של העמותה הירושלמית שהתקיימה
ב-4.9.88, נמסר על הפעילות בשנה החולפת, וכן על מצבה
הכספית של העמותה. עקב גידול ההוצאות הוחלט לעלות
את דמי החבר ל-50 ש"ח לשנה.

נבחרה הנהלה חדשה ונקבעו התפקידים:

חיים בסן - יושב ראש העמותה

מרדכי סונדק - מזכיר

משה בורשטיין - נזב

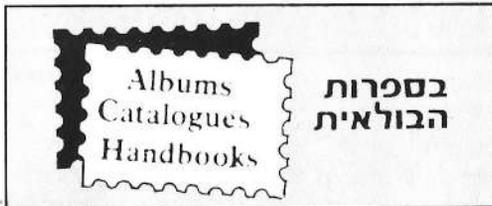
ד"ר צבי שמעוני - ספרן ואחראי על ועדת תרבות

אהרון אלכסנדר - אחראי לקטלוגים ואחזקת הבית

שרגא ויסקי - טיפול בנזק

החברים אנגל ארתור ובן-דוד נבחרו לוועדת ביקורת.

החברים גרוסר ברנרדו ומשה ויגוצקי למשפט כבוד.

270,100 בולים בעולם

קטלוג "גיבונס" הבריטי הסוקר בולי דואר מכל
העולם, הופיע זה עתה במהדורת 1989, בשני כרכים
הכוללים את כל בולי העולם.

מספר הבולים שנכללו בקטלוג מגיע ל-270,100
כש-63,200 בולים מופיעים בצילום. כ-7,300 בולים
מופיעים בקטלוג מקיף זה בפעם הראשונה.

המדינות בשני הכרכים רשומות לפי J-A ו-K-Z.
בכל כרך 1200 עמוד.

הוצאת "גיבונס" הוציאה שני קטלוגים נוספים -
אחד לארצות סקנדינביה ואחד לבריטניה, קטלוג
מיוחד.

בקטלוג ארצות סקנדינביה נכללים גם דנמרק,
איסלנד ואיי פרואה ולראשונה איי אלאנד ואיי
פרוא בקטלוג זה נכללו גם כל קונטרסי הבולים של
מדינות סקנדינביה, לרבות קונטרסים ישנים
שהתיקרו מאוד וכאלה שהופיעו בשנים
האחרונות.

הופיע קטלוג "מישל" 1989

עונת הקטלוגים מביאה עימה קטלוגים חדשים
והאחרון שקיבלנו פרטים עליו הוא קטלוג "מישל"
הגרמני, המופיע בכרכים רבים ומקיף את בולי כל
העולם. "מישל" הוא מן הקטלוגים הנפוצים ביותר.
הוא בשפה גרמנית ומופיע בחלוקה מיוחדת במינה:

גרמניה המערבית, מזרח גרמניה כרך אחד ומדינות
מערב אירופה בכרך נפרד ושניהם מופיעים כל שנה.

בתדירות שונה מופיעים כרכים מיוחדים למדינות
צפון אמריקה, דרום אמריקה, המרכז, נסיכויות
המפרץ הפרסי, אפריקה, אוסטרליה ואוקיאניה, אסיה
וכן כרך אחד לבולי כל העולם. נוסף לחלוקה זו
מופיעים קטלוגים של "מישל ספציאל" לבולי שווייץ
וליכטנשטיין, אוסטרליה, אנגליה, גרמניה ואף קטלוג
מיוחד לגיליונות-מזכרת (בלוקים).

סמל תערוכת ספרות בולאית
בפרינקפורט שבגרמניה המערבית

זכתבים למערכת

להלן הערות משלימות בנוסף למה שנכתב כבר על חנה ארנד ואירנה האראנד.
(האחרונה אינה ממוצא יהודי, אך בודאי משתלבת בהסטוריה היהודית).

חנה ארנד

כתבה ספר על מישפט אייכמן (1963) ובו הביעה דעותיה על "הבאנליות של הרע". לדעתה, מישפט אייכמן לא היה אלא מישפט ראווה שמטרתו היתה לשרת את השקפת העולם של הציונות. טענה גם, כי היתה הגזמה רבה בהערכת מעמדו של אייכמן. הנאצים ביצעו את ההשמדה בסיוע היהודים עצמם. ההשמדה בוצעה לא בידי נאצים בדרכם השטנית המיוחדת והיהודית, כי אם, לדעתה, בכל חברה בימינו מצויים אנשים ביורוקראטים אטומי-מח. חוקרי השואה היהודים קמו בתקיפות לסתור את הנחותיה של ארנד וציינו טעויות רבות בסיפורה, דבר שערער אמינות המסקנות.

אירנה האראנד

קאטולית אדוקה ולוחמת תקיפה ואמיצה באנטישמיות ובנאציזם. עוד בתחילת עלייתו של היטלר הקימה בווינה תנועה (ב-1934), למלחמה באנטישמיות, שנאה, גזנות. באותו זמן כללה התנועה ("תנועת האראנד") כ-40,000 חברים. ב-1933 החלה להוציא עתון בשם "צדק". בשער העתון נרשם המוטו "אני נלחמת באנטישמיות משום שהיא משפילה, מבזה את הנצרות". ב-1937 החלה התנועה להוציא סידרה של בולים על אישים יהודים מפורסמים ותרומתם לתרבות האנושית הכללית. בתור חומר תעמולתי נגד האנטישמיות.

לאירנה האראנד היו קשרים הדוקים עם תנועת הנוער הציונית כללית "עקיבא" בפולין, שמרכזה בקראקוב. היתה מבקרת בסניפים, במושבות קיץ. ספרה "האמת על האנטישמיות" תורגם על ידי התנועה הזו לפולנית.

נפתלי צחר, תל-יחצק המוזיאון לדואר השואה

מאה לחברת הביטוח
"לוי"ד כמבצע עולמי.

"קריסט" 1988 – טיציאן

במיקרונסיה – 56 בול

למען האמת זה לא כלי-כך שכוח להוציא במכה אחת סידרה בת 56 בול (!) אך כשרוצים מאוד, אפשר, כמובן, להתחכם ולהדפיס סידרה של 6 בולים ולהרכיב אותם כך שלאספן לא נותר אלא לרכוש את כל הבולים בשני גיליונות – לא פחות מ-56 בול (!).

אכן, מדינת האיים מיקרונסיה הוציאה בסוף יולי שני גיליונות שבכל אחד לא פחות מ-28 בול. מי שיפרק את שני הגיליונות יכול אומנם להסתפק בהרבה פחות בולים מאשר ה-56 שבשני הגיליונות, כיוון שכל בול מופיע פעמים אחדות בגיליון. בס"ה יש בכל גיליון 32 בול כשארבעה בולים ללא ערך מציגים דגלים והשאר נופים מן ההיסטוריה המקומית.

בגיליון אחד 28 בולים בני 44 סנטים אמריקאיים ועוד 4 בולים ללא ערך נקוב עם דגלים מקומיים. 28 הבולים כוללים למעשה 2 בולים בצירור שונה (נוף מקומי) אולם הם ממוקמים בפיזור מיוחד בגיליון, כך שמי שאוסף את מיקרונסיה, ייאלץ לרכוש את כל הגיליון הראשון והשני. בגיליון השני יש 28 בולים בני 22 סנטים אמריקאיים, אבל כאן יש 4 תמונות מתחלפות, כך שכל ציור מופיע 7 פעמים. בגיליון זה יש 4 בולים ללא ערך עם דגלי ארבע המדינות שיש להן היסטוריה באיי מיקרונסיה, (יפאן, ספרד, גרמניה וארצות הברית).

סיפורי ילדים באנגליה

ב-6 בספטמבר הנפיק דואר בריטניה סידרה בת ארבעה בולים הכוללת ציוריו של אדוארד ליר, המפורסם בחרוזיו חסרי המשמעות, לילדים בגיל הרך.

הבולים הוצאו למלאות 100 שנה למותו של ליר, שגם התפרסם כצייר מוכשר ומוכר הן בצבעי שמן והן בצבעי מים ומכתביו נחשבים אף הם לנכס ספרתי.

הבולים בערכים 19, 27, 32, ו-35 פני מראים מוטיבים מתוך יצירותיו לילדים בחרוז ואיור – האוח והחתלתול (נכתב ב-1867 לילד קטן חולה); דיוקן עצמי בצורת ציפור מעופפת (אהבת האמן לצפרות); חתול סקרני (אהבתו לחתולים) וגברת שכובעה מותקף על-ידי ציפורים.

לבולים מתלווה דפית זיכרון עם ארבעת הבולים במחיר 1.35 לירה שטרלינג.

אדוארד ליר נולד כילד ה-20 למשפחה בת 21 ילדים. היה ילד חולני ובילה זמן רב בחו"ל. ציורי הנוף שלו הלהיבו את המלכה ויקטוריה והיא עשתה אותו לצייר החצר שלה. ליר נולד בשנת 1812 ונפטר לפני מאה שנה, ב-1888.

25 למות קנדי

ב-22 בנובמבר 1988 מלאו 25 שנה למותו הטריג של ג'ון פ. קנדי, נשיאה ה-35 של ארה"ב, בעת סיורו בדאלס שבטקסס. קנדי נורה בידי המתנקש לי אוסוולד, ואת מקומו בנשיאות תפס סגן הנשיא דאז, לינדון בינש ג'ונסון.

עתה במלאות רבע יובל למותו של ג'ון קנדי, הודיעו 5 מדינות על הנפקת בולים מיוחדים לזכרו של ג'ון קנדי. בכל אחת מ-5 הסדרות שהוקדשו לקנדי יש דגשים אחרים. ה-5 שהודיעו לפי שעה על ההנפקה המיוחדת הן: **איי מארשל, דומיניקה, אנטיגואה וברבורה, סיירה ליאונה וגמביה.**

סיירה ליאונה הקדישה את הסידרה לתמונות מתוך כיבוש החלל בתקופת כהונתו של קנדי, כשבכולם גם מטבע עם דיוקן קנדי; באיי מארשל 5 בולים בנושא תכניות השלום של קנדי כמו חיסול הנשק הגרעיני, "הקו הלוהט" שבין ואשינגטון למוסקווה, הקמת חיל הישע וכד'; באנטיגואה, דומיניקה וגמביה מתארים הבולים תמונות בחייו ובמותו של קנדי. יש להניח שעוד מדינות יציינו השנה את זכרו של נשיאה המנוח של ארצות הברית.

בולי מארשאל עם ג'ון קנדי צוירו בידי נייל ואלדמן.

עם אופנת ה"מחוברים"

אופנת הבולים הידועים בשם "ססננט" בצורת שורת בולים צמודים בניקוב כשבכל בול קטע תמונה מתוך התמונה הכללית, נמשכת. בימים אלה הופיע בכמה מדינות בולים כאלה, ביניהם גם בולים לאולימפיאדת סיאול.

באי אסנסיין הופיעה סידרת בולי נוף של קינון ציפורים, במקרה זה שחפים. הבולים מתארים (כל אחד בנפרד) ריקוד הכלולות של הזוג, הפיכת הביצים המוטלות בקן, הדגירה, האכלת הגוזלים והכנתם לבגרות. זו תמונה אחת המתמשת על פני חמישה בולים. הערכים זהים בכל בול - 25 פני. באיי מרשל - נוף חלליות ב-4 בולים.

נעים להיזכר

דואר האי סט קיטס, לשעבר מושבה בריטית, הנפיק לא מזמן דפית מזכרת/לכבוד ביקור מלכותי שהיה ב-1983 - פשוט נעים להיזכר...

מבצע אחיד ב-17 מדינות

מבצע בולאי מיוחד במינו בסוף שנת 1988 היה בבת אחת ב-17 מדינות וטריטוריות. במלאות 300 שנה לחברת הביטוח "לוי" הונפקו בולים בנושא ביטוח ובמיוחד ביטוח ימי ב-17 מדינות - בכל אחת לפחות שני בולים.

מעונינים בחליפין EXCHANGE WANTED

Christian Hatke
Bruno Siegel-Straße 17
DDR — 8010 Dresden
EAST GERMANY

Ismael Estrada
Av. Acosts No 60 Zonz 7
C. Habana. C.P. 10700
CUBA

Zdenek Kaplan
Na Vysluni 769
28522 Zruc Nad Sazavou
CZECHOSLOVAKIA

M. Beeke
Waterweg 11
8071 RR
nunspeet
HOLLAND

Szanoitsuáb
Bureau d'échange
de Budapest M. Cs.V.
H-1240 BUDAPEST

Anastasios Vafidis
Filipou 11
Vekia 59100
GREECE

Brux René
Rue Fonds des eaux, 17
B-7161 Haine-Saint-Paul
BELGIQUE

Ing. Andrzej Sieczkowski
P.O.Box 69
PI-09-405
Plock 7
POLAND

Sabel Göhringer
Cleivtzen Str. 12
6900 Heidelberg 1
W. GERMANY

Sarcletti Roman
Schumpterstr 20
4040 Linziurfahr
Austria

העמותות והחוגים בהתאחדות בולאי ישראל

אנו מצטערים על שיבוש הכתובות של העמותות ומפרסמים כתובות מתוקנות.

העמותה התל-אביבית לבולאות
ת"א רח' הס 16 ת.ד. 21542 מיקוד 61215 (ב' - ה')

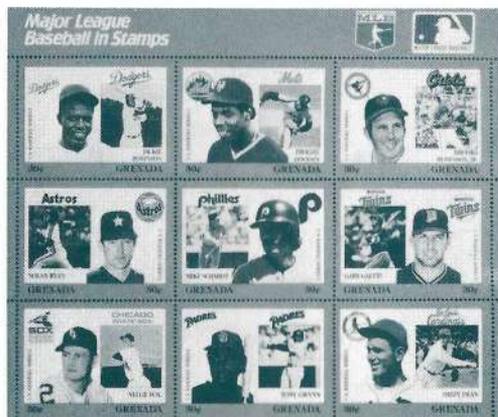
החוג הבולאי, קיבוץ ניר-דוד
יעקב ארזי
ד.נ. גלבע 19150

עמותת בולאי עפולה
יוסף שגיא
קבוץ עין דור, ד.נ. יזרעאל 19335
(הפגישות בבית העיריה)

סידרה בת 90 מכוניות

אחת הסדרות הגדולות ביותר שהופיעה אי פעם בעולם אך לא הכי גדולה, הופיעה עתה באיי גרנדה – גרנדינס. הונפקה שם סידרה בת 30 בול כשבכל בול 3 מכוניות מדגמי חברה אחת. בין 30 שמות החברות יש כאלה שבקושי מכירים אותן, אבל יש גם כאלה שידועות גם כיום, כגון, מרצדס, פריי ואחרות. כל הבולים הופיעו בערך נקוב של 2 דולר קריביים (כ-80 סנט אמריקאיים)

סידרה גדולה יותר היא בת 91 בול שהופיעה זה עתה בגרנדה עם ספורטאי בייסבול.

MANDATE RATES — INFORMATION WANTED

In researching Mandate postal rates, current information is quite incomplete, especially the airmail rates. In the absence of archive material or official tables, the date must be derived from the covers themselves.

I propose a Study Group to further this research and am willing to collate the material. It would be greatly appreciated if members would examine their covers for rates, routes (if indicated by docket or backstamp) and dates of the postmarks. Of particular need are any official Post Office rates tables.

All contribution will be acknowledged and expenses reimbursed upon request. Please send your information to:

Arthur H. Groten M.D., Box 30, Fishkill, N.Y. 12524, USA.

בארה"ב - בול חדש - אהבה...

הירחון הישראלי לבולאות